

Роксолана СТЕФУРАК,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (Україна, Івано-Франківськ) roxolana_orest@ukr.net

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ ЕТНОЕЙДЕМ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

У статті досліджено етнолінгвістичний аспект внутрішньої форми ключового слова в художньому тексті Василя Стефаника, вивчено механізми ретрансляції внутрішньою формою номена ментально маркованої інформації з національної картини світу в індивідуально-авторську.

Стверджено, що функціональне навантаження внутрішньої форми слова як «ретранслятора» пресупозицій з мовної картини світу в індивідуально-авторську лексичну канву характеризується її здатністю активізувати свідомість лінгвоносіїв для аперцепції не тільки семантичної поверхні твору, а й етноаксіологічних вимірів реальії довкілля, локалізованих у ньому.

Доведено, що конотативи в художньому тексті Василя Стефаника виконують асоціативно-образну, експресивну, текстотвірну та етноїлюструвальну функції.

Ключові слова: *внутрішня форма слова, асоціативно-образний потенціал внутрішньої форми слова, картина світу, етноейдема, етнообраз, етнотекст, конотатема.*

Лит. 15.

Roksolana STEFURAK,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, Department of Ukrainian language SHEE "Vasyl Stefanyk Precarpathian National University" (Ukraine, Ivano-Frankivsk) roxolana_orest@ukr.net

FUNCTIONAL LOAD ETNOEYDEM IN ARTISTIC TEXT VASYL STEFANYK

The article examines the ethnolinguistic aspect of the inner form of a keyword in Vasyl Stefanyk's text, investigates the mechanisms of mentally marked information retranslation by inner form of a nomen from the national picture of the world into the individually-authorial one.

It is alleged that the functional load of the internal form words as «repeater» presupozition of language picture of the world in individual author lexical fabric is characterized by its ability to activate consciousness lingvobearers for apperception not only semantic surface work but also etnoaxiological measurements realities of the environment, localized in it.

Proved that connotatems in a text Vasil Stefanik perform associative and figurative, expressive, etnoillustration, textocreative functions.

Key words: *inner form of a word, associative-imaginative potential of inner form of a word, picture of the world, ethnoeydem, ethnoimage, ethnotext, connotatem.*

Ref. 15.

Роксолана СТЕФУРАК,

*кандидат филологических наук, доцент кафедры украинского языка
ГВУЗ "Прикарпатский национальный университет имени Василия
Стефаника" (Украина, Ивано-Франковск) roxolana_orest@ukr.net*

ФУНКЦИОНАЛЬНАЯ НАГРУЗКА ЭТНОЭЙДЕМ В ХУДОЖЕСТВЕННОМ ТЕКСТЕ ВАСИЛИЯ СТЕФАНИКА

В статье исследовано этнолингвистический аспект внутренней формы ключевого слова в художественном тексте Василия Стефаника, изучены механизмы ретрансляции внутренней формой номена ментально маркированной информации с национальной картины мира в индивидуально-авторскую.

Утверждается, что функциональная нагрузка внутренней формы слова как «ретранслятора» пресупозиций с языковой картины мира в индивидуально-авторскую лексическую канву характеризуется ее способностью активизировать сознание лингвосносителей для апперцепции не только семантической поверхности произведения, но и этноаксиологических измерений реалий окружающей среды, локализованных в нем.

Доказано, что конотатемы в художественном тексте Василия Стефаника выполняют ассоциативно-образную, экспрессивную, текстотворительную и этноиллюстрированную функции.

Ключевые слова: *внутренняя форма слова, ассоциативно-образный потенциал внутренней формы слова, картина мира, этноейдема, этнообраз, этнотекст, конотатема.*

Лит. 15.

Постановка проблеми. Картина світу конкретного етносу формується за допомогою його мови. У мовній картині світу відбиваються особливості сприймання мовцями навколишньої дійсності. Розрізняють «національну, соціальну, індивідуальну мовну картину світу, кожна з яких залежить від культурно-історичних умов життя суспільства, соціуму, від індивідуального лінгвопсихологічного досвіду. Через мовну картину світу пізнається ментальність народу, його міфологічне мислення, виявлення мовних форм, що відтіняють універсальні логічні закони людського мислення» [6, 93]. Тобто мова – вербальний «спосіб відбиття реальності у свідомості людини, що полягає у сприйнятті цієї

реальності крізь призму мовних та культурно-національних особливостей, притаманних певному мовному колективу, інтерпретація навколишнього світу за національними концептуально-структурними канонами» [9, 368].

Аналіз досліджень. Лексико-семантичний рівень мови завжди відбиває «... уявлення певної національної лінгвокультурної спільноти ... про елементи, організацію тощо об'єктивної дійсності (чи дійсності, яка вважається об'єктивною)» [2, 71]. І саме внутрішня форма слова як його концептуальна (М.Голянич), мотиваційна (Т. Кияк, Б. Плотников, В. Русанівський та ін.) чи асоціативно-образна ознака, покладена в номінативний «стержень» мовної одиниці, відіграє чи не найважливішу роль у формуванні та сприйнятті ментальної картини світу і її акумуляції в художньому тексті – образній реакції на реальний чи уявлюваний світ, оскільки вона, маючи аперцепційно-мотивувально-ілюструвальну природу, є асоціативно-ментальною «пам'яттю» слова, його ідіоетнічним інтерпретаційним компонентом – «специфічно національним компонентом у значенні слова, зумовленим місцем слова в національно-мовній системі, яка виконує функцію інтерпретатора значення» [9, 359]. Саме тому **метою дослідження** є аналіз функціонального навантаження внутрішньоформних мовних одиниць, що носіями національно-культурних конотацій (етноейдем), які є значущими в індивідуальному стилі письменника, віддзеркалюють етнічні особливості авторського осмислення феноменів української культури. **Предметом** дослідження обрано ключові слова, які «формують» лексико-семантичний каркас тексту. Найбільш семантично потужними в досліджуваному текстовому просторі є **фонові номінації** – «слова, непоняттєві семи яких містять позамовні, екстралінгвістичні, культурно-ментальні відомості, що виникають у свідомості людини внаслідок національно-специфічних асоціацій, прямо не пов'язаних з основним лексичним значенням слова» [13, 11], так звані **етноейдеми** – «наскрізні словесно-образні лейтмотиви дискурсу (тексту); закріплені у межах певної ідіоетнічної культури в мовному коді емоційні стани і ситуації, притаманні певному етносу; специфічні в межах певної культури національно-образні концепти» [2, 49].

Виклад основного матеріалу. Етноейдемами в окремих новелах Василя Стефаника вважаємо лексеми *світ*, *світло*, *свічка*, оскільки вони – їх домінантні концепти-символи. Ці слова – полівалентні (у лексико-семантичному плані), частотні у фразеологічних конструкціях, формують з іншими номенами антиномії, мають текстуальні синоніми, усталені й оказіональні означення, включені у тропейні структури тексту.

Мовні одиниці *світ*, *світло*, *свічка* різні за лексичним значенням, проте ізотопні не тільки зовнішньою формою, а й внутрішньою (сема *світло*): *свічка* – «*та, що світить*», *світло* – «*те, що світить*», *світ* – «*той, що світить*». Якщо перші дві номінації (*світло*, *свічка*) мають експліцитну ВФ, то номен *світ* – напівекспліцитну, асоціативно мотивовану, більш віддалену від його лексичного значення. Звернімося до лексикографічних дефініцій. Тлумачний словник подає омонімічні лексеми: “*світ* 1... розм. Те саме, що і світло... Час перед сходом сонця; світанок...»; «*світ* 2 1. Сукупність усіх форм матерії, як єдине ціле; всесвіт... 2. Окрема частина всесвіту”. 3. Земна куля, Земля з усім, що на ній є // Усе живе; все навколишнє; все, що оточує людину. // Оточення – суспільство, люди» [3, 1108]: ... *мають розум, не бійси, молоді, світом бували* («MORITURI», 173); *І дід здохнув собі руки вгору й кликав ними до цілого світа* («Сини», 166); *де що є на світі згадав* («Катруся», 34); *Так баную за тим горбом... Коби-м міг, та й би-м го в пазухуховав, та й взяв з собов у світ* («Камінний хрест», 55).

Слід зазначити, що в досліджуваному тексті частотним є споріднення (імпліцитне чи експліцитне) образів *світ* і *світло*, наприклад, *Та жий, поки світа та сонця* («Побожна», 30) – в лексемах *світ* і *сонце* («... центральне небесне світило... Світло й тепло, що випромінюється цим світилом» – 3, 1161) локалізовано сему *світло*. Словник символів також семантично зближує номінації *світ* і *світло*: “У символічному смислі світ є царством, у якому розгортається стан існування, охоплюючи множину зіставних частин, що споріднюються одна з одною...” [8, 324]. “Світло традиційно прирівнюється до духу., його білизна символізує єдність усього зі всім” [8, 324]. Саме тому в узусі і в текстах Василя Стефаника слово *світ*, як правило, має означення *білий*. Номінативна одиниця *світло* в узусі тлумачиться як “1. Промениста енергія, що випромінюється яким-небудь тілом, сприймається зором, робить видимим навколишнє” [3, 1108]. Тезаурусна інформація, як бачимо, підтверджує тезу, що внутрішньоформний образ слова *світ* – «*той, що світить*». Таким чином, у художньому тексті Василя Стефаника лексеми *світ*, *свічка* і *світло* споріднені семою *світити*. Простежмо: *Коля бігла світами... Коля добігла до великого міста. Виходив із людьми. На вулиці лишився сам. Мури, мури, а між мурами – дороги, а дорогами – тисячі світил в один шнур понасилювані. Світло у пільмі потопало, дрожало. Осо-ось впаде, і чорне пекло зробиться. Але світила пускали коріння у пільму і не падали. Мури подавалися один додному, світила сходилися всі до купи і грали барвою, як веселка... Плачучи, убирав сина на смерть... Писану тайстру*

поклав під голови, в головах поклав **свічку**, аби горіла за страчену душу... [«Стратився», 15-16].

В однойменній новелі «Стратився» описано самогубство юнака у війську, у *чужих світах* (*Коля летіла в світи*... (С. 14) – перше речення новели). Починається текст з опису поїздки батька по мертвого сина, під час якої чоловік згадує зловісний сон (*син на дні криниці*), від якого його відволікають ліхтарі – *тисячі світил в один шнур понасилювані*. Слід зазначити, що ця інформація є лише поверхнею смислового каркасу твору (*світи* – *чужі міста* (*мури*), *світила* – (*ліхтарі*), оскільки його основний креативний глибинний символічний зміст базовано на антиподах *світло* (*веселка*) – *темрява* (*пітьма, пекло*), що символізують в лінгвокультурній свідомості українців антинімію *життя* – *смерть*. Підтвердженням наведеної думки є дефініція слова *світло*, зафіксована у Словнику-довіднику «Знаки української етнокulturи»: «**світло** = **світ** – на противагу темряві... уосібнення життя, тому в Біблії читаємо: «І життя було в Нім [Слові-Богові], а життя було Світлом людей»; також уосібнення знання, прозоріння, пророцтва...; світло – символ Бога...; світло символізує віру, бо віра має розганяти темряву навколо нас» [7, 529].

Номінація *веселка* включена в асоціативне поле лексеми *світло* як і в етноментальній картині світу, так і в індивідуально-авторській реакції на неї: *світила сходилися всі дощупи і грали барвою, як веселка*. «**Веселка** = **веселиця** = **райдуга** = **радуга** – дугоподібна різнобарвна смуга, що з'являється в атмосфері внаслідок заломлення сонячних променів у краплинах дощу, води; символ посередництва між небом і землею» [7, 78]. Цей образ не випадковий в наведеному сегменті, оскільки ще на початку новели автор локалізує концепт *дощ* («... символіка дощу обумовлена тим фактом, що він летється з небес. Звідси його співвідносність із світом» [8, 179]), текстуально споріднюючи його з номеном *сльози*: *Сльози падали, як дощ... Став дощ накрапати*. ВФ слів *веселка* та синонімічного *райдуга* (його не наведено в сегменті, проте як еквівалентне до *веселка* воно з'являється в уяві читачів) – «*та, що весела*»; «*та, що є дугою* (дорогою) *до раю*» – тільки додають експресії в смислове поле новели, оскільки батько самогубця – християнин, тому на рівні підсвідомого він бажає, щоб душа сина була в раю (на небі), тобто веселою, проте реально розуміє, що вона загублена (мікрообрази *пітьма, пекло*), саме тому його *світло* (= *світ*) *потонає* у *пітьмі* (згадаймо сон: *син на дні криниці*), *дрожить* (страх людини, яка вірить у Бога, за страчену душу: *в головах поклав свічку, аби горіла за страчену душу*...).

Свічка (ВФ – «*та, що світить*») – це функціонально найменше (локальне і минуше (в народі кажуть: *свічка догоріла, погасла*...)), створене

людиною (а не Богом) джерело світла; «індивідуалізоване світло і життя індивідуума, на протигагу життя Космосу і Всесвіту» [8, 456]. За народними переконаннями *свічка* «єднає в собі символіку світла й вогню; ... особливу роль відіграє свічка в поховальному обряді; коли помирає людина, має горіти свічка в її руках; вона освічує дорогу покійнику на той світ...» [7, 530]; «Відсутність свічки вважалася великою бідою: померлий буде блукати в темноті, не зможе знайти інших покійників, стане упирем тощо» [4, 462], мучитиметься, блукатиме землею.

Як бачимо, наперед заданий у новелі трагічний ореол слова-образу **світло** (*Світло у п'яті потопало, дрожало. Ось-ось впаде, і чорне некло зробиться*), а «за народними уявленнями, божественне світло має владу над злом і п'ятюмою» [4, 460], логічно доповнюється фоною інформацією, ретрансльованою внутрішньою формою лексеми **свічка** («*та, що світить*»):

світ (життя)

світло/світило (віра, Бог, який дав світло = життя)

свічка (кінець життя, освітлення шляху на той світ – світ мертвих).

Слово-образ *свічка* (ВФ – «*та, що освітлює шлях на той світ*», *індивідуальне світло*) локалізований і в інших новелах Василя Стефаника: ... *убрався в білу сорочку, засвітив свічку в руках, ляг на постіль і зараз сконав* («Дід Гриць», 177); *Я так коло старого страждувала ночами, що лиш один Бог знає, але таки не вмер без свічки* («Ангел», 36); *За труною... В руках тримають малі, погаслі свічки* («Похорон», 118).

Таким чином, у досліджуваному тексті номінація *свічка*, зазвичай, використовується в описах смерті людини, похорону тощо, тому вона, зазвичай, пов'язана із словосполученням *той світ, цей світ*.

Фразеологічні одиниці *той світ* (світ мертвих) – *цей світ* (світ живих) частотні в досліджуваному тексті: ... *дай вам Боже прожити на цім світі* («Камінний хрест, 51»); *Буду за вас на тім світі просити, лиш зробіть дідові єго волю* («Камінний хрест», 56). Їх авторська інтерпретація побудована на регенерації етнообразу *світло=життя* в ключовій лексемі *світ*. Проаналізуємо фрагмент новели «Скін»: *Серед своєї муки він то западався в якийсь другий світ, то виринав з нього. А той другий світ був болючо дивний. І нічим Лесь не міг спертися тому світові, лише одними очима. І тому він ними блискучими, змученими так ловився того каганця. В'язався очима, держався його і все мав страх, що повіки запруться, а він стрімголов у невидінний світ звалиться...Каганець випровадив його з того світа ... Мама із того світа має прийти тай над своє дитинов має заплакати. Таке Бог право їм дав... Розвів очі вже мертві й безсвітні...* (С. 84 – 85).

У наведеному сегменті ідіоми *цей світ* (= світлий, «той, що світиться», тобто той, який ще можна бачити) і *той світ* (другий, болючо дивний, невидінний, безсвітний) знову ж таки протиставлено на базі реалізації асоціативно-образного потенціалу ВФ слова *світ* (сема *світло*) і включено в антиномію *життя – смерть* завдяки мікрообразові *очі*, епітетизованому текстуальними антонімами *блискучі* (ВФ – «ті, що блищать», *світяться, бачать, живуть...*) – *безсвітні* (ВФ – «ті, що без світла», *не бачать, мертві, саме тому той світ і є невидіним*).

Як бачимо, завдяки асоціативно-образному потенціалу ВФ ключового номена *світ* (базова сема *світло*) можна осмислити не тільки глибинні пласти семантики твору, а й дешифрувати ментальні інформаційні виміри інших фонових слів, завдяки чому текст стає етнотекстом – багатовекторною національно зорієнтованою авторською реакцією на реальну картину світу певного народу, оскільки ВФ етноейдемі формує той компонент її значення, який «віддзеркалює окремі особливості етнічної (національної) культури, мовної картини світу» [2, 80]. Крім того, ВФ слова завжди ретранслює не тільки фонову інформацію, яку «змальовує» з його референта, а й конотативну. Так, слово-образ *свічка* може мати як негативне (*догоріла свічка – смерть*), так і позитивне смислове прирощення: *«Благовіщенська, Великодна, Вінчална, Громнича»* [4, 462] – внутрішньоформні семи *Блага Вість, Великдень, вінчання, грім*, хоча, за народними віруваннями, власне *громничу свічку* (за допомогою її світла можна відвести від дому грім) запалюють, коли помирає людина. Тобто ВФ як емпіричний компонент національно-культурної особливості слова пов'язана зі специфікою чуттєво-наочних асоціацій лінгвоносіїв, з образами певних предметів, фреймами (похорон, весілля, хрестини тощо), смисло-символічна аперцепція яких залежить насамперед від ситуації, що склалася (і вона завжди буде оцінена лінгвоносійми). Саме тому ВФ лексеми здатна метаморфозувати слово-образ в національну конотатему – «матеріальний носій ... конотацій національно-культурного характеру, які віддзеркалюють етнічні особливості осмислення «культурних предметів», культурних феноменів» [2, 85 – 86]. Це зумовлено тим, що ВФ номена як «ретранслятор» фонових знань (пресупозицій) з національної картини світу в авторську, завжди характеризує описувану ситуацію в етноментальному ключі, з національно-культурною специфікою.

Яскравими репрезентантами лінгвоментального простору окремого етносу є фразеологічні одиниці, в яких закладено тип мислення народу, його автохтонні особливості світосприйняття. Наприклад, номен *світ*, включений у фразеологізм, завдяки асоціативно-образному потенціалу своєї ВФ, локалізує в ньому, як уже зазначалося, сему *життя*: *Ще-м*

на цім світі не набулася. Я ще біла, як сніг, біленька, а вже й усихати («Городчик до Бога ридав», 7); *Бодай дівки ніколи на світ не родилися...* *І нащо воно родиться на світ Божий* («Марія», 153); *Боже, Боже, не тримай ні більше на світі, бо видиш, що нема як жити* («Осінь», 41). ВФ фразеологізму ретранслює ті етноаксіологічні параметри предметів, явищ, фреймів дійсності, які уже визначені лінгвосоціумом, представляє реалію картини світу так, як це бачить народ. Тому не випадково й у фразеологічних одиницях, і в художньому тексті є валентними лексеми різної частиномовної належності **світ, Божий, білий**: «Білий (Божий) світ. 1. Життя в усіх його формах і виявах... Все навколишнє» [14, 632]. Етнооцінки *білий* (видимий, світлий, який можуть бачити живі), *Божий* (Бог створив світ = життя), як уже зазначалося, споріднені і на рівні символів (**білий** = «*прощення, невинність*»

світло/золото «*божественний розум (сонце); єдність усього зі всім*» [8, 223; 455]). Внутрішні форми досліджуваних лексем (*світло, світ, свічка*), базованих на семі *світло*, не просто включені у план змісту номінацій, а розкривають інформацію, яка вказує на етнічні стереотипи, оригінальний тип світосприйняття, ілюструють «фрагменти (чи окремі елементи) культурної традиції, опрідметненої в слові» [5, 219]. В.Манакін підкреслює, що ВФ найменування «служить постійним нагадуванням про минуле слова, а значить, про минуле народу» [10, 197], закріплює в лексемі «відповідну гносеологічну інформацію» [10, 197], дискретні елементи уявлень людей. Тому можна вважати, що ВФ слова – та одиниця мовно-культурного простору, яка забезпечує процес сприйняття мовцем національно-культурної конотації номена, оскільки формує в ньому етнообраз. ВФ слова як концептуальна ознака, яка (під час «народження» слова) уже ввібрала сигнали ментальної картини світу окремого народу, і на проміжному пункті смислових ліній зв'язку (у художньому тексті) за допомогою авторської інтенції підсилила чи моделювала їх, на базі реалізації власного асоціативно-образного потенціалу здатна «ілюструвати» охудожнений культурологічний образ.

Висновки. Таким чином, функціональне навантаження внутрішньої форми слова як «ретранслятора» пресупозицій з мовної картини світу в індивідуально-авторську лексичну канву характеризується її здатністю активізувати свідомість лінгвоносіїв для аперцепції не тільки семантичної поверхні твору (синтактики), а й етноаксіологічних вимірів реалій довкілля, локалізованих в ньому. Тобто завдяки експлікації внутрішньої форми слова («ретранслятора») етномаркованої інформації, смисломентальної константи, без розуміння якої просто неможливо дешифрувати

етнотекст) як автор, так і реципієнт можуть «побачити» в номені одну з аксіологічно маркованих реалій національної картини світу.

Отже, конотатема (ключові внутрішньоформні слова *світ, світло, свічка* як матеріальні носії національно-культурних конотацій, які віддзеркалюють етнічні особливості авторського світомислення і світовідчуття) в художньому тексті Василя Стефаника виконують асоціативно-образну, експресивну, текстотвірну та етноліструвальну функції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Балашов Н. И. Проблема референтности в семиотике поэзии / Н. И. Балашов // Контекст, 1983 : Литературно-теоретические исследования. – М. : Наука, 1984. – С. 149–167.
2. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. – К. : Довіра, 2007. – 205 с. – (Словники України).
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К. : Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2001. – 1440 с.
4. Войтович В. М. Українська міфологія / Войтович В. М. – К. : Либідь, 2002. – 664 с.
5. Голянич М. І. Внутрішня форма слова і дискурс : монографія / Голянич М. І. – Івано-Франківськ : Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2008. – С. 219.
6. Єрмоленко С.Я., Бибик С.П., Тодор О.Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С.Я.Єрмоленко. – К. : Либідь, 2001. – 224 с.
7. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика: Нариси: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Віталій Жайворонок. – К. : Довіра, 2007. – 262 с.
8. Керлот Х. Э. Словарь символов. / Керлот Х.Э. М. : REFL/book, 1994. – 607 с.
9. Кочерган М.П. Основи зіставного мовознавства : Підручник / М.П. Кочерган. – К. : Видавничий центр «Академія», 2006. – 424 с. (Альма-матер).
10. Манакин В. Н. Основы контрастивной лингвистики : близкородственные и родственные языки / Манакин В. Н. – К. – Кировоград : ЦУИ, 1994. – 262 с.
11. Раренко М. Б. Лингвистика текста и теория ментальных пространств / М. Б. Раренко. – Парадигмы научного знания в современной лингвистике : сб. науч. трудов / Центр гуманит. науч.-информ. исслед., отд. языкознания. / Редкол. : Кубрякова Е. С., Лузина Л. Г. (отв. ред.) и др. – М. : РАН. ИНИОН, 2008. – Серия “Теория и история языкознания”. – С. 142–158.
12. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія / Олена Селіванова. – Полтава : Довкілля – К., 2010. – 844 с.
13. Слободянюк Н.Ю. Український національно-культурний компонент у мові художньої історичної прози Пантелеймона Куліша : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : спец. 10.02.01 «українська мова» / Н.Ю. Слободянюк. – К., 2001. – 21 с.
14. Словник фразеологізмів української мови / Уклад.: В.М.Білоноженко та ін. – К.: Наукова думка, 2008. – 1104 с. – (Словники України).

15. Стефанік В. Камінний хрест: [Для ст. шк. віку] / Упорядкув. текстів, передм. І.М. Андрусця. – К.: Школа, 2007. – 272 с.

REFERENCES

1. Balashov N. Y. Problema referentnosti v semyotyke rozzyu / N. Y. Balashov // Kontekst, 1983 : Lyteraturno-teoretycheskye yssledovaniya. — M. : Nauka, 1984. — S. 149–167.

2. Batsevych F.S. Slovnyk terminiv mizhkulturnoi komunikatsii. – K. : Dovira, 2007. – 205 s. – (Slovnyky Ukrainy).

3. Velykyi tumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy / [Uklad. i holov. red. V. T. Busel]. — K. : Irpin: VTF “Perun”, 2001. — 1440s.

4. Voitovych V. M. Ukrainska mifolohiia / Voitovych V. M. – K.: Lybid, 2002. – 664s.

5. Holianych M. I. Vnutrishnia forma slova i dyskurs : monohrafia / Holianych M. I. – Ivano-Frankivsk : Vydavnycho-dyzainerskyi viddil TsIT Prykarpatskoho natsionalnogo universytetu imeni Vasylia Stefanyka, 2008. — S. 219.

6. Iermolenko S.Ia., Bybyk S.P., Todor O.H. Ukrainska mova. Korotkyi tumachnyi slovnyk linhvistychnykh terminiv / Za red. S.Ia.Iermolenko. – K. : Lybid, 2001. – 224 s.

7. Zhaivoronok V.V. Ukrainska etnolinhvistyka: Narysy: Navch. posib. dlia stud. vyshch. navch. zakl. / Vitalii Zhaivoronok. – K. : Dovira, 2007. – 262 s.

8. Kerlot Kh. E. Slovar symbolov. / Kerlot Kh.E. M.: REFL / book, 1994. – 607 s.

9. Kocherhan M.P. Osnovy zistavnoho movoznavstva: Pidruchnyk / M.P. Kocherhan. – K. : Vydavnychyi tsentr «Akademii», 2006. – 424 s. (Alma-mater).

10. Manakin V. N. Osnovy kontrastivnoi linhvistiki: blyzkorodstvennye y rodstvennye yazyki / Manakyn V. N. – K. – Kyrovohrad : TsUI, 1994. – 262 s.

11. Rarenko M. B. Linhvistika teksta y teoriia mentalnykh prostranstv / M. B. Rarenko. – Paradyhmy nauchnogo znaniia v sovremennoi linhvistike : sb. nauch. trudov / Tsentr humanit. nauch.-inform. issled., otd. yazykoznavniia. / Redkol. : Kubriakova E. S., Luzina L. H. (otv. red.) i dr. – M. : RAN. INION, 2008. – Seriia “Teoriia i istoriia yazykoznavniia”. – S. 142–158.

12. Selivanova O.O. Linhvistychna entsyklopediia / Olena Selivanova. –Poltava: Dovkillia – K., 2010. – 844s.

13. Slobodianiuk N.Yu. Ukrainskyi natsionalno-kulturnyi komponent u movi khudozhnoi istorichnoi prozy Panteleimona Kulisha : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. filoloh. nauk : spets. 10.02.01 «ukrainska mova» / N.Yu. Slobodianiuk. – K., 2001. – 21s.

14. Slovnyk frazeolohizmiv ukrainskoi movy / Uklad.: V.M.Bilonozhenko ta in. – K.: Nauk. dumka, 2008. – 1104 s. – (Slovnyky Ukrainy).

15. Stefanyk V. Kamynnyi khrest: [Dlia st. shk. viku] / Uporiadkuv. tekstiv, peredm. I.M. Andrusiaka. – K.: Shkola, 2007. – 272 s.